

Силабус дисципліни (курсу)

«Соціологія військової історії Нового і Новітнього часу»

Ступінь освіти: магістр

Освітньо-

професійна Історія та археологія

програма:

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 032 Історія та археологія

Посилання на курс у системі
дистанційного навчання:

<https://posekmodule.km.ua/course/view.php?id=1328>

Семестр:

Кількість

кредитів:

Мова викладання:

1

3

українська

Розклад занять: <https://kpd.edu.ua/studentu/rozklad-zanyat>

Керівник курсу

П.І.П. Скрипник Анатолій Юрійович

наукова ступінь: доктор історичних наук

вчене звання доцент

Контактна Тел. (097) 225-22-85
інформація: e-mail: skranat@ukr.net

Опис дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	проаналізувати соціальний розвиток українського суспільства в контексті мілітарно-історичних реалій в добу Нового і Новітнього часу. Їх позитивний та негативний вплив на суспільний розвиток на основі цивілізаційної теорії. З'ясувати причини та наслідки змін у соціальній структурі українського суспільства на різних історичних етапах.
Кількість кредитів	3
Загальна кількість годин	90
Кількість модулів	1
Форма навчання	денна
Статус навчальної дисципліни	нормативна
Перелік навчальних дисциплін, які мають бути вивчені раніше, перелік раніше здобутих результатів навчання	передумови для вивчення дисципліни (перелік навчальних дисциплін, які мають бути вивчені раніше, перелік раніше здобутих результатів навчання) – дисципліна ґрунтується на міждисциплінарних знаннях здобутих на раніше здобутому рівні освіти, що дозволяє студентам комплексно досліджувати військову історію нового і новітнього часу не лише як хронологію подій, а й як соціальний феномен, зумовлений політичними, економічними та культурними чинниками

**Формування програмних компетентностей
та результатів навчання**

Індекс матриці ОПП	Програмні компетентності та результати навчання
ЗК01.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК02.	Здатність працювати автономно.
ЗК03.	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК04.	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК05.	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
ЗК06.	Здатність працювати в міжнародному контексті.
ЗК07.	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
ЗК08.	Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
СК01.	Здатність виявляти та досліджувати історичні й археологічні джерела різних видів, аналізувати наукові тексти, узагальнювати інформацію.
СК02.	Здатність здійснювати історичні й археологічні дослідження з визначеної тематики, в тому числі використовуючи методологічний інструментарій інших гуманітарних і соціальних наук.
СК03.	Здатність презентувати та обговорювати результати досліджень і професійної діяльності у сфері історії та археології.
СК04.	Здатність виявляти специфіку в підходах до вирішення проблем в галузі історії та археології представників різних наукових напрямів та шкіл, критично осмислювати новітні досягнення історичної науки.
СК05.	Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері історії, археології та/або дотичні до них міждисциплінарні проекти.
СК06.	Здатність здійснювати експертний аналіз в предметній області.
СК07.	Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах фахової передвищої та вищої освіти, наукових установах.
СК08.	Здатність працювати в міжнародному контексті і реалізовувати спільні проекти у сфері історії та/або археології з європейськими та євроатлантичними інституціями.
СК09.	Здатність використовувати сучасні цифрові інструменти і технології для проведення досліджень та професійної діяльності у сфері історії та археології.
СК10.	Усвідомлення принципів академічної доброчесності та норм професійної етики.
ПР01.	Аналізувати теоретичні та методологічні проблеми сучасної історичної науки, критично оцінювати стан проблеми та результати останніх досліджень.
ПР07.	Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань історії та/або археології до фахівців і нефаківців, зокрема до осіб, які навчаються.

Структура курсу

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
					Змістовий модуль № 1.	
2				6	Тема 1. Зародки соціальної мілітаризації на території України в добу Середньовіччя	Зародження мілітарної складової як елемента суспільства у давні часи на території України. Військово-соціальні структури за часів Русі-України. Формування класового суспільства та економічних відносин.
2		2		6	Тема 2. Взаємодія суспільства і війська у Новий час.	Проблематика становища суспільства у Галицько-Волинській державі (Руського королівства) та його вплив на стан війська. Велике князівство Литовське та Руське XII-XVI ст. як потужна військово-суспільна формація. Політика литовських князів на приєднаних землях.
					Змістовий модуль № 2.	
2		2		6	Тема 3. Військово-соціальна структура та звичай українського козацтва XV-XVII ст.	Соціально-мілітарна структура козацького суспільства як ознака відображення демократичних традицій та звичаїв. Українське суспільство – джерело формування збройних сил Козацької держави.
		2		6	Тема 4. Соціальні-економічні зміни українського суспільства в імперську добу (кінець XVII – кінець XIX ст.).	Збройні сили періоду Української козацької революції XVII ст. Українська армія в добу Гетьманщини. Військові формування в Україні у XVIII ст. Участь українців у військових конфліктах XIX ст.
					Змістовий модуль № 3.	
		2		7	Тема 5. Стан українського суспільства на початку XX ст.	Суспільні та економічні реалії на українських землях на початку XX ст. Вплив політичних змін в українському суспільстві напередодні Першої світової війни. Мілітаризація українських територій - як майбутньої арени військових дій.
2		2		7	Тема 6. Перша світова війна та її вплив на український соціум 1914-1917 рр.	Мотивації та рушійні сили формування національних підрозділів у складі Австро-Угорського війська. Мешканці підросійської України в роки Першої світової війни. Соціальні втрати та трансформації як наслідок впливу військових дій
2		2		7	Тема 7. Соціальна складова у Національно-визвольних змаганнях 1917-1921 рр.	Ставлення населення Великої України до політичних змін у 1917 р. Проблематика становлення та формування збройних сил Української Центральної ради, Української держави та Директорії УНР у 1917-1921 рр. Українське військо на Наддніпрянській Україні та його соціальний склад. Українська

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
						Галицька армія як відображення специфіки населення ЗУНР
2		2		7	Тема 8. Українці в роки Другої світової війни 1939-1945 рр.	Участь українців у Другій світовій війні: соціально-політичний аспект. Українці у арміях держав антигітлерівської коаліції, держав Вісі та СРСР. Збройна боротьба ОУН/УПА. Народна армія
2		2		8	Тема 9. Українське військо наприкінці ХХ ст. на початку ХХІ ст.	Становлення української армії за часів незалежності: проблеми і прорахунки. Міжнародне позиціонування України у військово-політичних реаліях другої половини ХХ ст. Українське суспільство в період повномасштабної російсько-української війни 2022-2024 рр.
14		16		60	Всього-90	

Політика освітнього процесу

Нормативна база освітнього процесу доступна за посиланням

<https://kpd.edu.ua/publicna-informatsiia/polozhennya-yaki-reglamentuyut-diyalnist-instytutu>

Дотримання умов доброчесності	Дотримання положень Кодексу академічної доброчесності НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут».
Очікування	Організація освітнього процесу та відвідування занять відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»» Оцінювання знань відповідно до «Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут»».
Відвідування занять	Відвідування лекційних, практичних та семінарських занять з дисципліни є обов'язковим для всіх студентів відповідно до розкладу.
Відпрацювання пропусків занять	Студент, який пропустив заняття, самостійно вивчає матеріал за наведеними у силабусі джерелами інформаційного забезпечення і ліквідує заборгованість під час консультацій. Відпрацювання пропусків занять відбуваються відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу».
Допуск до заліку	Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу» всі студенти, котрі не мають пропусків занять (відпрацювали пропуски занять) допускаються до отримання заліку – форма підсумкового контролю рівня засвоєння здобувачем навчального матеріалу з окремої дисципліни виключно на підставі оцінювання усіх складових поточного контролю результатів навчальної діяльності здобувачів.
Підсумкова модульна оцінка	Результати модульного контролю оцінюються за 100-бальною шкалою та доводяться до відома студентів не пізніше трьох днів з часу його проведення із внесенням результатів у документи обліку успішності студентів.

	Студенти, які до початку сесії мають хоча б з одного модульного контролю (змістового модуля) менше 60 балів, не одержують підсумкову оцінку і не допускаються до екзамену рішенням навчального відділу як такі, що не виконали навчальної програми з дисципліни. Деталі, щодо підсумкового модульного контролю окреслені у «Положенні про організацію освітнього процесу»
Залікова оцінка	Результати заліку оцінюються за 100-бальною шкалою і включаються в підсумкову (рейтингову) оцінку з дисципліни з відповідним ваговим коефіцієнтом, як це передбачено у схемі оцінювання (див. нижче у розділі «Розподіл балів, які отримують студенти»).
Підсумкова оцінка дисципліни	Підсумкова оцінка з дисципліни розраховується як зважена з оцінок змістових модулів з відповідними ваговими коефіцієнтами, як це передбачено у схемі оцінювання (див. нижче у розділі «Розподіл балів, які отримують студенти»).

Верифікація результатів навчання

Шкала оцінювання з навчальної дисципліни у балах за всі види навчальної діяльності, яка переводиться в оцінку за шкалою ECTS та у чотирибальну національну шкалу:

Сума балів за шкалою Інституту	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Іспит	Залік
90-100	A (відмінно)	Відмінно	Зараховано
82-89	B (дуже добре)	Добре	
75-81	C (добре)		
65-74	D (задовільно)	Задовільно	
60-64	E (достатньо)		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	Незадовільно	Не зараховано
1-34	F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)		

Розподіл вагових коефіцієнтів за змістовими модулями оцінювання складових поточного та підсумкового контролю результатів навчальної діяльності студентів з вивчення дисципліни «Соціологія військової історії Нового і Новітнього часу»:

Залік:

Змістовий модуль №1		Змістовий модуль № 2		Змістовий модуль № 3 Рейтингова (підсумкова оцінка за змістовий модуль 3, враховуючи поточне опитування)				Рейтингова (підсумкова) оцінка з навчальної дисципліни (100 балів) або Залік
30 %		30 %		40%				100
T1	T2	T3	T4	T5	T...	T8	T9	

Критерії оцінювання складових поточного контролю навчальної діяльності студента

Компетенції (знання, уміння та навички), продемонстровані на навчальних заняттях (практичних, семінарських, лабораторних, враховуючи знання з тем, що виносяться на самостійне опрацювання) оцінюються за 100-бальною системою.

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
98-100	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.
94-97	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію.
90-93	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.
86-89	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
81-85	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення.
75-80	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; скласти таблиці, схеми.
70-74	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
	розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами.
65-69	Студент розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацювати частину навчального матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але окремі висновки не логічні, не послідовні.
60-64	Студент володіє початковими знаннями, здатний провести за зразком розрахунки; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
50-59	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом.
35-49	Студент мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
1-34	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.

Оцінювання модульних контрольних робіт здійснюється за 100-бальною системою.

Оцінювання захист навчального матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення для студентів заочної форми навчання здійснюється за 100-бальною системою.

Оцінювання заліку здійснюється за 100-бальною системою.

Інформаційне забезпечення курсу:

Основна література	- Баличева Л. В. Соціальна та економічна історія України: від середини XVII до початку XX ст. [Електронний ресурс] : навчальний посібник / Л. В. Баличева, Л. Е. Добрунова, Н. Л. Шелкунова. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 158 с. - Військова історія України [Електронний ресурс] : наук.-допом. бібліогр. покажч. / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Каф. історії України та археології, Бібліотека ; уклад. Л. Дейнека ; упоряд. І. Рудянин. Луцьк, 2021. 247 назв. - Воєнна історія України : конспект лекцій / укладач П. Є. Трофименко, А. М. Ліщман. Суми : Сумський державний університет, 2022. 231 с. - Городяненко В. Соціологія: Підручник / За ред. В. Городяненка. Київ, 2002. 251 с. - Докаш В.І. Соціологія : навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів 2-ге вид., доопр., доп / за заг. ред. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2012. 448 с. - Докаш В.І. Соціологія релігії : навч. пос.. Чернівці: ЧНУ. 2010. 254 с. - Кузьменко Т. М. Соціологія. Навчальний посібник. Київ : Центр учбової
--------------------	---

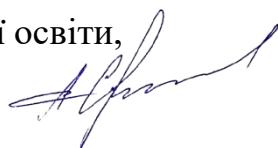
	літератури, 2010. 320 с. 8. Осипова Н. П. Соціологія: підручник Н.П.Осипова, В.Д.Воднік, Г.П.Клімова та ін. Київ : Юрінком Інтер, 2003. 336 с. 9. Перегуда Є.В. Соціологія: навчальний посібник / Є.В. Перегуда та ін. Київ : КНУБА, 2012. 140 с. 10. Піча В.М. Соціологія: підручник / За ред. докт. соціол. наук, проф. В.М. Пічі. 4-те видання, виправлене. Львів: "Магнолія 2006". 2009. 296 с. 11. Руденко Р. Г. Соціальна історія України IX – XVIII ст. : монографія / Р. Г. Руденко. Харків. : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. 84 с. 12. Требіна М. П. Соціологія : Підручник / М. П. Требін, В. Д. Воднік, Г. П. Клімова та ін. ; за ред. М. П. Требіна. Харків : Право, 2010. 224 с. 13. Черниш Н. Соціологія. Курс лекцій. Львівський національний університет імені Івана Франка. Видання четверте, перероблене і доповнене Львів, Кальварія, 2004. 543 с.
Додаткова література	1. Мартинов А. Історична соціологія: У пошуках міждисциплінарного синтезу. Соціологія: Теорія, методи, маркетинг. 2003. № 2. С. 122-130. 2. Смакота В. Цінності і норми в соціології / теоретико-методологічний аспект). Соціальні виміри суспільства. Зб. наук. праць. Вип.5. Київ : Ін-т соціології НАН України, 2002. С. 210-220. 3. Історія та теорія соціальної політики України: навч. посібн. / А.О. Ярошенко, Т. В. Семигіна, Н.В. Сухицька. За ред. А.О. Ярошенко. Київ, НПУ імені М.П. Драгоманова, 2018. 289 с. 4. Історія України (соціально-політичні аспекти). Хрестоматія [Електронне видання] : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / С. О. Костилева ; НТУУ «КПІ». Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2009. 338 с.

Гарант освітньої програми

Анатолій СКРИПНИК

В.о. завідувача кафедри інклюзивної освіти,
реабілітації та гуманітарних наук

Анатолій СКРИПНИК